

dat zij van deze synode doopsleer juist niets, heelemaal niets wilden hebben.

Zij hadden haar zelfs op een kerkeraadsvergadering met deze woorden nadrukkelijk verworpen:

„1e. Wij verwerpen de gedachte, dat in verbond en sacrament zou voortkomen, resp. verzegeld worden, een algemeene aanbidding des heils en een onvoorwaardelijke heilsbelofte aan de uitverkorenen, die den specifieke inhoud zou vormen van verbond en sacrament.

2e. Wij verwerpen de gedachte, dat de sacramenten — indien zij n.l. waarachtige sacramenten zijn — het aanwezig geloof of reeds gerealiseerde inwendige genade bezegelen en dat ze daarom bij degenen, wien ze worden toegediend, het geloof veronderstellen.

3e. Wij verwerpen de gedachte, dat den niet-uitverkoren doopelingen het recht op den doop in zijn volten, diepen zin niet zou toekomen en hun doop niet in volten zin als een doop zou te beschouwen zijn.“⁴⁾

Scherp stonden zoo de standpunten tegenover elkaar.

De kerkeraad van Utrecht had uitgesproken, dat ambtsdragers, die de zoeven genoemde synodale doopsleer verwierpen en omtrent den doop precies zoo leerden als Prof. Lindeboom en dus verklaarden, dat de doop nooit iets verzegelt, wat in den mensch aanwezig is of verondersteld wordt aanwezig te zijn, doch alleen Gods belofte en dat deze belofte aan alle kinderen gelijkelijk toekomt en verzegeld wordt, geheel conform Schrift en belijdenis waren.

De Synode zei daartegenover: neen, alleen als ge leert, dat de doop van den geloovige inderdaad ook iets verzegelt dat aan dien doopeling alleen toekomt en in hem aanwezig is en dat de doop van den geloovige meer verzegelt dan de doop van den ongelovige, zijt ge Schriftuurlijk en confessioneel.

En wat was toen de conclusie van de Synode?

Ieder zou natuurlijk verwachten dat de synode duidelijk, klaar en zonder omwegen uitprak: Neen, kerkeraad van Utrecht: wat U verklaarde is niet juist, dat moet U herzien.

Doch zoo geschiedde niet.

Dat ware al te duidelijk!

De synode sprak uit, dat, naar haar oordeel, de uitgesproken inhoud van de Utrechtsche uitspraak omtrent den doop toetsend aan Schrift en belijdenis, ZOO DEZE WERD VERSTAAN IN DEN DOOR DE SYNODE AANGEGEVEN ZIJN „niets bevat (te) waarom hun ondertekenaars hun ambt niet zouden kunnen blijven waarnemen“.⁵⁾

Hetwelk, overgezet zijnde uit de diplomatieke in de eenvoudige klare taal, welke men vooral in de kerk dient te gebruiken, zeggen wil: Ik, synode, verklaar uw uitspraak omtrent den doop te kunnen goedkeuren, indien ge er ten minste dat inleest, wat ge juist hebt willen verwerpen!

De synode sprak ongeveer als een Vader, die tot zijn jongen, welke hem vroeg of hij voor dezen keer eens na negen uur 's avonds thuis mocht komen, antwoordde: Ongetwijfeld mag dat, mijn jongen, als je er maar voor zorgt, dat je vóór negenen thuis bent!

En sindsdien wordt overal in den lande verteld, dat het Utrechtsche voorstel indertijd door de Synode werd aangenomen!

En men „geloof“ dat ook.

Zelfs in „Utrecht“!

Voor iederen nuchteren hoorder en lezer is het evenwel volkomen duidelijk, dat de Synode de echt-calvinistische uitspraak, dat de doop Gods belofte in het Evangelie geopenbaard, verzegelt en niet iets wat in den mensch aanwezig is of verondersteld wordt aanwezig te zijn had verworpen.

En daarmee ook de opvatting van Da Van Teylingen!

C. V.

⁴⁾ In den chaos, p. 7; ⁵⁾ Acta, art. 625.

UIT DE SCHRIFT

Christelijke actie en profetie III

Enkele aantekeningen bij 1 Kon. 22 : 1—29.

Een moment scheen het, alsof Achab, zij het dan ook onder pressie van zijn collega uit het Zuiden, op den goeden weg zou komen. Tenslotte heeft hij dan toch Micha laten komen. Van een serieuze koersverandering was echter geen sprake. Zijn bode heeft onderweg Micha al duchtig trachten te bewerken; Achab zelf speelt een zeer listig en diplomatiek spel, om den profeet al bij voorbaat los te slaan van zijn opdracht en hem in te schakelen als propagandist van des konings plannen. Maar Micha hield van het begin af voet bij stuk; hij liet zich niet aan zijn opdracht ontrouw maken door het ongevrangd advies van den man, die hem kwam halen; evenmin liet hij zich in de luren leggen door de verleidelijke vriendelijkheid, waarmee Achab hem ontving. Integendeel, met fijne ironie heeft hij de onwaarschijnlijkheid van zijn vorst publiek aan het licht gebracht. Dan heeft niet Achab langer de leiding in handen. Want Micha heeft hem gedwongen, thans openlijk kleur te bekennen. Achab

probeert nog wel zijn rol te spelen; hij doet erg verontwaardigd over het feit, dat die profeet den koning in zoo ernstige zaak niet serieus neemt, hij insinueert en passant ook nog, dat dat een onhebbelijke gewoonte is van den man, waartegen hij reeds vaker zich genoopt zag op te treden. Maar hij heeft nu toch publiek de vraag moeten stellen: wat zegt de HEERE nu werkelijk van mijn plan?

Achab, die ook Micha als marionet wilde behandelen, en ook zijn profetie als propagandacomédie wilde benutten, werd gedwongen de zaak volkomen ernstig te stellen.

Toen heeft Micha de waarheid hem gezegd, de waarheid, die ook ditmaal voor den koning bitter en grimmig was.

Toen de profeet dat woord sprak, dat Achab tot elken prijs had willen voorkomen, zag de koning geen andere kans meer om „de situatie te redden“, dan de insinuatie: „Wat heb ik u gezegd? De man is altijd in de contramane. Met hem is nooit iets te beginnen“.

Doch daarmee was de zaak nog niet ten einde, zegt de Schrift. Want Micha, die eerst als echte profeet is gehaald, en daarna als man-van-het-beslissende-woord is gehuldigd, wordt nu zoo maar weer als querulant opzij geschoven. Doch de profetie laat zich niet verdringen.

Micha heeft nog een antwoord op de insinuatie. Hij zegt: Ik een lastig mannetje, dat „natuurlijk“ weer obstructie voert? O neen, het is veel ernstiger. Hier staat niet maar een ongeluksprofeet, die nooit eens een boodschapper van goede tijding wil zijn, en daarom opnieuw uw politiek dwarsboomt; ge hebt te maken met den HEERE, die uw ongeluk wil!

Het is veel ernstiger dan ge denkt. Een lastpost kunt ge opzij schuiven. Stoor u aan dien man niet, en laat u niet ophouden. Mij behoort ge niet serieus te nemen. Doch hier is niet maar een profeet, die uw ondergang voorspelt, doch het is de HEERE zelf, die uw ondergang zoekt. Ik zal u nu alles zeggen, wat ik gezien heb in den geest. Ik zag den Heere zittende op zijn troon, en al het heil der hemels stond rechts en links van Hem. Daarboven werd een raadsvergadering belegd. De Heere presideerde zijn ministerraad. En de engelen waren aanwezig, de goede geesten; óók de booze machten. En de kwestie, die daarboven ter tafel kwam, was dezelfde waarvoor gij de aandacht van uw ministers hebt gevraagd. Het ging over den krijgstoet naar Ramoth in Gilead.

Nu moet ge hooren, hoe de HEERE de kwestie daar heeft gesteld. Hij zei in den Raad der Engelen: Wie zal me Achab verlokken tot een operatie tegen die stad? Wie zal hem overhalen om den strijd aan te binden, zoo dat hij sneuvelt? Om dat laatste was het begonnen: de Heere wil die operatie ook, doch de inzet is uw dood.

Er werden toen allerlei gedachten geopperd; de één zei dit; de ander kwam met een ander plan voor den dag. Er was geen eenstemmigheid, en de voorstellen werden door God dan ook niet gesanctioneerd. Tenslotte echter kwam er een duivelsche geest.¹⁾ Deze zei: Ik weet het. Ik zal een leugengeest zijn in den mond van Achab's profeten. Ik zal hem vangen in zijn eigen garen. Want hij heeft een kring van satellieten om zich heen, een stelletje beroepspropagandisten. Ik zal de harten van al die menschen in vlam zetten; ik zal hen tot extase drijven, en zoo door hun tong het leugenwoord maken tot een macht, waardoor de koning wordt meegesleurd. Ik wil zijn profeten zien ingeschakeld, want profetie is een machtig wapen. En ik wil die menschen niet laten spreken uit hun eigen hart, doch onder demonische drijving. Zoo zal de leugen worden tot een bovennatuurlijk geweld, dat den koning meezuigt, den dood tegemoet. Toen zei de HEERE: Ga heen, gij zult succes hebben. Achab heeft altijd de ware profeten gedood; hij wilde nimmer hooren het woord van God. Hij zou zelf de leiding nemen, en de profeten moesten steun geven achteraf. Hij zal ook ditmaal weer als leider figureeren, en zijn propagandisten optrommelen. Doch die propaganda zal ditmaal zijn een duivelsch geweld, dat hij niet meer in zijn macht heeft, en niet meer sturen kan naar eigen wil.

Kijk daar die profeten, vierhonderd stuks. Ge hadt ze eerst niet nodig; pas toen Josafat over de profetie repte, hebt ge ze gehaald. Veel fiducia in hun woord hebt ge niet. Maar ze profeteeren nog steeds, hun extase wordt al wilder. Ge kunt u aan dien invloed niet onttrekken. Daar is hier een kracht van dwaling uit de hel aanwezig. Die menschen maken niet maar indruk door hun eigen psychische kwaliteiten; dan zoudt ge ze kunnen weerstaan tenslotte. Maar hier is het bovennatuurlijk geweld van demonische drijving. Dat ze hier staan, is op verzoek van Josafat. Doch dat hun woord een leugenwoord is van helsche kracht, dat is omdat de Heere een duivel losliet op uw profeten en zoo op u zelf.

Toen wist Achab alles. En het was de laatste ge-

¹⁾ Sommigen (Aalders in „De valsche profetie“, ook Van Gelderen in „Korte verklaring“ op Koningen) zien in den „leugengeest“ de personificatie van den leugen. Persoonlijk lijkt me die exegese niet te aanvaard. In verband met Job 1, Zach. 3 en vooral Openb. 12, meen ik te moeten vasthouden, dat vóór Christus' hemelvaart ook de booze geesten toegang hadden tot den hemel en deelnamen aan de raadsvergaderingen daarboven. Het spreken over personificatie e.d. neemt m.i. een stuk van de realiteit en den ernst van dit alles weg.

Jezus Christus, onze Herder

Wij hebben toch een trouwe, goede Herder, Die ons geleidt door vlammenroode nacht — gestalte in een licht-omlijnde pracht — naar hemel-heldre morgen, verder, verder!

Waarom dan wanklen wij, en wijken wij [terzijde?]

Smal is ons pad en moeilijk onze koers, maar om ons henen hangt een heerlijk floers en ginds zingen Gods Englen blijde!

Wij hunkren naar de nieuwe, heilige aarde, waarheen God-zelf de weg bereiden zal, het eeuwig groenend, 't eeuwig bloeiend dal: Jeruzalem, Gods lusthof en Gods gaarde!

MARIS.

nade des Heeren. Want nadat God de valsche profeten op hem had losgelaten, deed Hij hem nog eenmaal een ware profeet ontmoeten. Achab ziet een kracht van verleiding tegen zich ontketend, en hij kan daar niet meer tegen op. Maar nu is er nog eenmaal het woord van een profeet, die vervuld is met den Heiligen Geest, met een hemelsche kracht van behoud. Daarom kan Achab nu nog eenmaal kiezen: radicaal zich bekeeren en aan de valsche profeten hun congé geven, of zich overgeven aan een zuigkracht, die hij niet in handen heeft, doch die hem den dood injaagt. Want Micha zegt: wees gewaarschuwd. Toen gij hier beneden uw ministerraad hadt belegd, convooceerde God zijn Raad daarboven. En het thema van beide vergaderingen was gelijk: tocht naar Ramoth, heilige expeditie ter herovering van der vaderen erfdeel. Gij hebt tot uw ministers gezegd: de oorlog moet doorgaan. God zei het ook: het moet doorgaan. Gij hebt uw eigen apparaat in werking gesteld, het apparaat van politici, en coalitie, en leger, en propagandamachine. Maar God heeft in beweging gezet het geweldige apparaat der hemelsche legerscharen. En dat die profeten zoo enthousiast uw plannen steunden, daar zaten booze geesten achter.

Weet nu, wat ge doet.

Nu, ze hebben gekozen. Zedekia geeft Micha een slag in het gezicht. De man kan het niet verkroppen, dat Micha zoeven als de groote man is gevierd. Eerst liet Josafat al merken, dat hij geen crediet had voor het gilde van Zedekia. En toen kwam Achab daar nog bij: „Micha, gij zijt mijn man; Zedekia en die anderen, ach, we kennen ze wel; veel lawaai, maar het heeft als profetie niets te beteekenen“.

Ze deden nog wel zoo hun best, en om dan in het publiek zoo te kijk te worden gezet! Je hebt toch ook je ambtseer? Neen, Zedekia vond: het ging geweldig slecht aanvankelijk.

Maar de laatste minuten keerden de kansen, en de papieren van Zedekia en zijn aanhang stegen. De stemming van den koning is heelemaal ómgelagen. Van deze situatie kunnen de 400 profiteeren. Ze kunnen nu laten merken, dat zij er ook nog zijn, en dat hun woord Goddelijk gezag heeft. Langs welken weg is de Geest des Heeren bij Zedekia vandaan gegaan, om Micha aan te spreken? De man is hevig verontwaardigd: zoo'n brutaliteit. Die Micha doet, alsof hij alleen den Geest bezit. Wil hij dus zeggen, dat die anderen als profeet geen inspiratie en geen opdracht hebben? Dat ze instrumenten des duivels zijn, tegenover Micha als eenige, die door den Heiligen Geest gedreven wordt? Hoe is hij dat zoo op eens geworden? Laat hij zijn papieren maar eens toonen, en zich legitimeeren als de eenige, met uitschakeling van al die anderen.

De man sneert: gij beweert alleen de waarheid te hebben? En hij slaat.

En hij siet zich direct gesecondeerd door Achab. Deze roept de politie, en zegt: zet dien man in de cel, en laat hij het daar slecht hebben, tot den dag waarop ik als overwinnaar terugkeer. Dan is hij door de feiten als leugenaar ontmaskerd.

Daarom heeft Micha tegenover beiden maar één antwoord. Tegen Zedekia zegt hij: wilt ge bewijs, dat ik de eenige profeet des Heeren ben? Ge zult dat bewijs krijgen op den dag van Achab's nederlaag, als ge van de eene kamer in de andere vlucht om u schuilt te houden. De slag zal zoo verpletterend eindigen, dat gij, die de overwinning hebt aangekondigd, u niet meer publiek vertoonen kunt. Het wordt zoo verschrikkelijk, dat gij zult moeten onderduiken om veilig te zijn voor de volkswoede. En tot Achab: uw terugkeer zal het bewijs leveren, dat ik een leugenaar ben? Accoord, ik neem die uitdaging aan. Als ge in vrede terugkeert, zet me dan maar aan den schandpaal als profeet, die ijdele woorden sprak. Ik neem het aan, want ge komt niet zegevierend terug. Ge zult het zien.

Zijn handen zijn geboid, maar zijn mond is nog vrij voor een laatste kreet: „hoort gij volken algader“. Let op, menschen, let op, wat er nu gebeurt. Het gaat om de legitimatie der profetie uit de komende feiten.

Toen gingen ze den oorlog tegemoet, verleid door de valsche profetie, tevergeefs gewaarschuwd door den waren profet. Ze hadden hem uitgeschakeld met slagen en gevangenis. Het woord is nu aan de feiten. Doch de profet behoeft de komende feiten nooit te schuwen; hij krijgt altijd gelijk!

En nu mag beven ieder, die zich opmaakt tot den strijd vandaag. Want het is benauwend: dit alles had plaats in de kerk. Men kan groote plannen maken, propaganda voeren voor de zaak Gods, en dat alles hullen in het aureool van „de leiding des Geestes”. Maar het kan toch ook, dat er een kerkeraad vergadert, een synode, het bestuur van een christelijke organisatie; en dat ze bespreken de belangen van het Koninkrijk Gods, den voortgang der christelijke actie, den heiligen strijd. En dat op hetzelfde oogenblik de heilige Raad daarboven vergadert over dezelfde aangelegenheid, en God duivelen uitzendt, en op zijn volk valsche profeten loslaat, om ze te stimuleren tot een actie, die fataal wordt.

Want ik zie actie overal, congressen, toogdagen; er zijn groote plannen, er is een geweldige campagne. Er wordt gepreekt: God zal het ons doen gelukken. Men spreekt vrome woorden: in den naam des Heeren zal het zijn, rondom de kruisbanier van Christus. En de zegen wordt aan dat alles toegezegd, vanwege de leiding des Geestes.

Maar is dat ware profetie of valsche? Want het kan allebei. En de valsche profeten, ach neen, ze ko-

men niet altijd met ketterij — deden ze het maar! —, doch ze komen met denzelfden tekst waarover ook de ware profet preeken kan; ze noemen hetzelfde motief. Je hoort overal, desverlangd, een orthodoxe toespraak; in gebeden en zegenformules is geen verschil. Waarbij zal ik nu weten, welk gebed uit God is en welk uit den duivel? Welke profet de ware is, en wie niet? Waarbij zal ik weten, welke actie gezegd zal zijn, en welke het volk Gods naar den ondergang jaagt? Ik kan het uit de formules niet destilleeren.

Ik kan het alleen zeggen, als ik mijn oog niet sluit voor de feiten.

Achab kon den zegen niet verwachten. Hij had eigenwillig een verbond met de Syriërs gesloten. Hij had ook de kerkelijke tucht misbruikt in den moord op Naboth.

Ik ben bang, dat men bij alle christelijke actie vandaag bezig is te vergeten de situatie in eigen kring. Ik wil ook zeggen: op tot den strijd! In Gods naam, en met zijn zegen! Maar als ik het doen wil, houdt God elken soldaat tegen met de vraag: welke verbonden zijn er met de vreemden? En met de vraag: hoeveel moorden zijn er gepleegd op de broeders?

Maar vandaag zeggen ze, als ze zich op 'toorlogspad begeven: daarmee hebben we niet te maken! 't Is uwe zaak, o Hoofd en Heer.....

Hoort, gij volken, algader!

A.

B. H.

KERKELIJK LEVEN

Een lawine van schorsingen...

Geen kwaadwillige vrijgemaakte, doch de volbloed-synodocratische, en medearbeider-in-het-schorsen, onthult deze week, dat onderscheiden synodocratisch communiceerende personen dezer dagen een gestencil, met een achttal namen ondertekend en op 22 April gedateerd rondschrijven ontvingen, waaruit bleek, dat de stichting van een persvereeniging „Waarheid en Eenheid” een feit geworden was.

„Op 19 April l.l.”, zoo werd er in meegedeeld, „is in een samenspreking te Amersfoort de organisatie van onze reeds eerder opgerichte Persvereeniging nader vastgesteld en geregeld, waarbij o.m. de Statuten werden vastgesteld. Tevens werd daar besloten zoo spoedig mogelijk over te gaan tot de uitgave van een weekblad voor het Gereformeerde leven, onder den naam „Waarheid en Eenheid”.

„Wij nemen aan, dat dit bericht U verheugt en dat U met ons de groote betekenis zult inzien van een eigen orgaan, dat naast den strijd tegen de on-Schriftuurlijke bindingen en onrechtvaardige schorsingen en afzettingen, regelmatig op reformatische wijze het licht der Heilige Schrift zal doen schijnen over de vragen van den dag.

Wij nemen aan, dat ook U op zoo'n blad wacht en zult willen meedoen om de verschijning op zoo kort mogelijke termijn mogelijk te maken”.

Waarna volgens ds Vellenga (die het geheim verklapt in zijn kerkblad) mededeeling gedaan werd van de mogelijkheid om de zaak te steunen door deelname aan een garantiefonds.

De stichtingscirculaire, aldus ds Vellenga, maakte het nog bonter. Daar was het volgende te lezen:

„De besprekingen op de vergaderingen van bezwaarden in de Geref. Kerken hebben geleid tot de oprichting van een persvereeniging, die ten doel heeft de uitgave van een eigen kerkelijk orgaan na te streven en te verzorgen. Men achtte het beslist noodzakelijk, dat ook de bezwaarden hun stem kunnen laten horen en door middel van een blad zich kunnen uitspreken en daardoor invloed uitoefenen op de gang van zaken in ons kerkelijk leven, voorzover dit hierdoor mogelijk is”.

„Om meer in bijzonderheden karakter en inhoud van het orgaan aan te geven zij het volgende onder Uw aandacht gebracht. In de eerste plaats wijzen wij er op, dat de opvattingen en wenssen van de bezwaarden zullen worden toegelicht en verdedigd. Gestreefd zal worden naar het verbreiden van inzicht, dat de Nieuwe Verklaring, hoewel naar haar inhoud niet onacceptabel voor hen, die de Gereformeerde belijdenis liefhebben, toch dient te verdwijnen, omdat zij onhelder is en een obstakel op de weg naar hereniging. Daarbij zal worden gewezen op de eenzijdigheden, die er van meer dan één zijde zijn, waardoor ons kerkelijk leven ontwricht, verward, vertroebeld en verontreinigd wordt. Het is ons doel, dat eenzijdigheden worden weggenomen en dat ook bij blijvend verschil over de nadere uitwerking, accentuering en vaststelling van de leer wordt gestreefd naar het dragen van elkander in broederlijke liefde en het vermijden van drijven in de een of andere richting.

De drie Formuleren van Enigheid moeten grondslag en regel des geloofs zijn en zij alleen, natuurlijk appellabel aan de H. Schrift, die volstrekte zeggenschap heeft over denken, belijden en handelen”.

Tegen het onrecht, dat gepleegd is in de verschillende schorsingen en afzettingen zal, zolang dit onrecht niet hersteld is, worden getuigd. Met kracht zal op revisie van deze beslissingen worden aangedrongen en opgeroepen tot erkenning van dit onrecht ook door de kerkelijke vergaderingen. Wij kunnen en mogen ons niet neerleggen bij deze besluiten, maar achten

ons gedrongen tot gedurig protest daartegen en tot blijvende activiteit in het nastreven van recht en gerechtigheid inzake deze ons zwaar drukkende beslissingen, die tot zulke droeve gevolgen van breuk in het kerkelijk leven, van verwarring, conscientienood en verdeeldheid hebben geleid. Tegen het in hiërarchisch spoor gaand kerkrecht van de laatste Generale Synodes zal worden opgekomen met uiteenzetting van hetgeen waarlijk presbyteriaal kerkrecht mag worden genoemd. Wij willen ook daarbij eenzijdigheden in verschillende richting bestrijden, opdat wij behoud worden zowel voor de klip der hiërarchie als voor de zandbank van het independentisme”.

„In de tweede plaats wenssen wij ook door dit orgaan invloed te oefenen op het bredere kerkelijk leven. Wij willen daarbij opkomen voor het conserveren van het positieve, belijnde, kloekte, warme en krachtige Christelijk leven, overeenkomstig de els der waarheid naar Gereformeerde belijden, zonder echter in conservatisme te vervallen. Wij wenssen te strijden tegen samengaan in oecumenische samenwerking met hen, die niet met ons de H. Schrift aanvaarden als het onfeilbare Woord van God. Wij hebben er behoefte aan, weer op te wekken tot het stoere Gereformeerde leven, dat de Gereformeerde Kerken in haar bloeitijd steeds heeft gekenmerkt. Verslaving der grenzen wordt door ons tegengestaan”.

Toen ik dit alles — 't is natuurlijk niet mijn stijl — gelezen had, ging ik dromen. Ik droomde van de B.B.C.

U weet wel, waar we, één oor op de radio, naar zaten te luisteren in oorlogstijd. De B.B.C. had soms leuke invallen. Die liet dan het oorlogsnieuws na Stalingrad hooren, met af en toe ineens een zinnetje, uit een grammofoonplaat van Hitlers brullende redevoeringen. Ik hoor het nog: vannacht zooveel bommenwerpers boven Berlijn, en dan ineens de stem van Hitler: wir werden diesen Nachpiraten das Handwerk legen, en dan kwam er een eed, dien we hier niet herhalen. Den volgende keer: zooveel bommen op München, en dan Hitlers stem: wir werden ihre Städte aus-ra-dieeeee-ren.

Ik droomde nu, dat de radio, afgestemd op de B.B.C., was opgesteld in de woning van de eigenlijke rapportenschrijvers, en afstekers van speeches-tegen-afwezen op de synode van 1943, 1944. De B.B.C. gaf dit door ds Vellenga wereldkundig gemaakte nieuws door, maar stopte telkens om de stem van Nauta te laten hooren: een zinnetje uit Rapport nummer zooveel centra K. S. Een poosje later weer 'n interval: de stem van Dijk, om zijn mooie zinnen over K. S. te herhalen. De stem van Ridderbos, en van Grosheide, en van Kuiper, sprekende over Greijdanus, ds D. van Dijk, Holwerda, cand. Schilder, enzovoort. De eeden. De dreigementen tegen de kerkpiraten.

Maar ik ontwaakte, en zie, het was een droom. Ik zou hem kunnen vertellen, en zelfs zoo'n B.B.C. programstukje kunnen opstellen. Dat kan elk kind; ik ook dus. Ook Ridderbos kan het, en Grosheide, en wien ge maar meer wilt noemen. Maar ik heb geen zin eraan; het ware zonde van den tijd, zoo'n „uitzendingen”-tekst bij elkaar te lijmen.

Ik vind het ook „niet mooi meer”. Slechts vind ik, dat de lawine van schorsingen, en van andere acten van Ausradieren en van Handwerk-legen zou komen, als die synode nog een grein profetische eerlijkheid had gehad. Maar er zal geen lawine komen: de wijsheid wordt nog altijd paradoxaal gerechtvaardigd. En de leiders, die geen leiders zijn, al zijn ze diplomaten, worden vanzelf wel eraan ontdoet. Ze hebben al zooveel moeten inslikken; zij, m a a r d e a n d e r e n n i e t. Ook niet de anderen, die al met hun banvloek begraven zijn. Ik zou niet graag iets anders dan dit moeten denken.

K. S.

Zoo diepgaand mogelijk...

Het Zendingscentrum der synodocratische gemeenschap, hebbende een eigen hoogleraar, benevens een directeur, alsmede telegram-adres, richtte tot de dames en heeren docenten van het middelbaar onderwijs onder dagteekening van 31 Mei 1948 een circulaire, die aldus aanvangt:

Meer dan ooit staan Indië en Indonesië in het centrum van de belangstelling. En terecht, Iedereen is benieuwd hoe de vele bestaande spanningen tot een ontspanning zullen komen.

Ja, zeker. Wij zijn evenwel nog meer benieuwd, hoe geregistreerde belijders van artikel 36 Gel. Bel. zullen reageren op wat gebeurd is in Ned. Oost Indië. We hebben daarbij niet te veel respect voor het woord „spanning”. Want als de vrienden van Baarn kans zien, een kracht, die in de kerk hen tegenhoudt in het misbruik van macht, en in miskenning van gezag, weg te werken, dan noemen zij die kracht „revolutie”, en slaan haar de kerk uit. Maar als ze in den staat een serieuze revolutie beleven, dan gaan ze haar „spanning” noemen. En laten ons niet eens meer „met iedereen” „benieuwd” naar een antwoord op de vraag, hoe h.i. deze spanningen tot ontspanning MOETEN komen; want dat ze op dit punt mis zien, hebben ze bewezen. — Verder:

Telkens wordt de Zending in de discussie betrokken. Daarom leek het ons goed om allen, die aan de middelbare Schooljeugd leiding hebben te geven, eens een zo diepgaand mogelijk inzicht te geven, wat Zendingswerk is, hoe het Zendingswerk gedaan wordt en wat er in de toekomst van het Zendingswerk verwacht wordt.

Inderdaad: telkens wordt de zending in de discussie over het thema „kerk en revolutie” betrokken. Dat werd b.v. ook onzerzijds al gedaan, toen we optraden tegen de N.S.B., welke leider den Christelijken godsdienst wilde beschermen althans in 't binnen Europa gelegen deel van 't rijk. Toen vroegen we al: wat komt er bij dezen (sinds gefusilleerden) heer van de zending terecht? Maar toen leek het dr. H. H. Kuiper goed, den arbeid der synodale commissie inzake de N.S.B. te saboteeren, zoo lang het kon. En toen de synode er niet van te weerhouden geweest was, een aantal conclusies aan te nemen die tegen de N.S.B. ingingen, saboteerde dr. H. H. Kuiper die besluiten in de kerken. En toen Soekarno gedaan kreeg, wat Mussert was mislukt, ging Bavink bij zijn naaste helpers op bezoek, en de eindhovensche synode met één hunner dineeren. En nu komen de Baarnsche kerkdocenten catechisatie geven aan de belijdende leden (plus waarschijnlijk ettelijke andere) niet inzake artikel 36, maar inzake de „zending”. Die wordt thans niet in geschrifte gedoceerd, maar mondeling; de conferentiesfeer leent zich overal voor, ook voor wat de drukinkt niet zal zien. Een „zoo diepgaand mogelijk inzicht”? Wel, men zou zeggen, zet het dan toch op papier, en laat ons allen meeleven.....

Maar neen, het moet alles gemoedelijker:

Te dien einde hebben we een conferentie voor leraren aan Middelbare scholen geprojecteerd, waar terzake kundige personen de nodige voorlichting zullen geven op de terreinen waar ze autoriteit geacht kunnen worden. Deze conferentie wordt gehouden op het Zendingscentrum in Baarn en wel van 10 Augustus 'smiddags 5 uur tot 12 Augustus na het ontbijt.

Als sprekers zijn door ons gevraagd Dr. Kroeskamp, Prof. Bavink, Dr. Onvlee en Dr. Verkuy.

Daar zullen ze dus gaan danken voor het bezit van Sjahrir, en voor Oslo, en geen kwaad zeggen van de P. v. d. A.

Het onder-onsje.

K. S.

ONJUIST BERICHT

In „De Wachter” las ik volgend misschien toegesonden bericht:

Amerikaanse Raad van Chr. Kerken. Van 12—19 Augustus wordt te Amsterdam een congres gehouden vanwege de American Council of Christian Churches, waar gesproken zal worden over het onderwerp „De Christus der Schriften”. Dit onderwerp is in detailpunten verdeeld, waarover verschillende sprekers het woord zullen voeren, n.l. over „De persoon van Christus”, „Christus en de H. Schrift”, „Christus en de Kerk”, „Christus en de mens”, „Christus en de samenleving”, „Christus en de wereld” en „Christus en de toekomst”.

Tel de sprekers op dit congres behoren Prof. Dr. K. Schilder en Prof. C. Veenhof, beiden te Kampen, Prof. J. J. van der Schuit te Apeldoorn, Dr. A. Blikker, Chr. Geref. missionair-predikant, Prof. Dr. K. Dijk, te Amsterdam, alsmede verscheidene buitenlanders, o.m. uit de V.S. Verwacht worden delegaties uit: Mexico, Zuid-Amerika, Zuid-Afrika, Zweden, Noorwegen, Denemarken, Frankrijk, Engeland, Italië, Oostenrijk, België, Zwitserland, Duitsland, China, Palestina, Ned. Indië, India, Philippijnen en Nederland.

Voorloopig volstaan wij met de mededeeling, dat dit bericht niet juist kan zijn.

K. S.